

GRUNNREGLER

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innledning	side	3
§ 1 Bekjennelse		5
§ 2 Formål		5
§ 3 Status		5
§ 4 Generalforsamlingen		6
§ 5 Valgkomite		8
§ 6 Hovedstyret		9
§ 7 Lærerådet		11
§ 8 Samarbeidsrådet		13
§ 9 Menighet		15
§ 10 Nyetablering, opptak, deling, sammenslåing og nedleggelse. Fordeling av eiendeler.		18
§ 11 Tilsynsmann, visetilsynsmann		19
§ 12 Prester		20
§ 13 Eldste		21
§ 14 Felles eldsteråd		22
DELKs bekjennelse og grunnsyn		23

DELKs grunnregler er vedtatt av kirkesamfunnets hovedstyre 13. februar 1998.
Grunnreglene erstattet Kirkekonstitusjonen fra 1872.
Versjon II vedtatt på ekstraordinært årsmøte i 2012.
Versjon III vedtatt på årsmøtet 2013 og endret på generalforsamlingen 2017.
Versjon IV vedtatt av hovedstyret, 26/11-19, etter fullmakt fra GF 2019.
Versjon V vedtatt på generalforsamlingen i 2021

INNLEDNING

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn er den eldste lutherske frikirken i landet vårt. Kirkesamfunnet ble dannet i Vestfold i 1872 av en del grupper innenfor den store folkevekkelsen som fulgte med Hans Nielsen Hauges virksomhet omkring århundreskiftet (1796-1804).

Haugianerne hadde alltid holdt fast ved Den norske kirke, samtidig som de så den frie lekmannsforkynnelsen som et livsviktig grunnlag for sine kristne vennsamfunn. I den nye kirkelige vekkelsen som gikk over landet fra 1850-åra av, ble imidlertid den frie lekmannsforkynnelsen avvist, siden man hevdet at bare prestskapet hadde rett til å forkynne Guds ord offentlig. Haugianerne protesterte mot en slik innskrenkning av sin virksomhet. Mange av haugevennene kjempet også for å opprettholde den pietistiske botsforkynnelsen som hadde satt et sterkt preg på hele deres liv. Dermed kunne de heller ikke forsones seg med at forkynnelsen i den nye vekkelsen la mindre vekt på syndserkjennelsen og større vekt på frelsesvissheten enn i deres egen tradisjon.

Det som utløste bruddet med statskirken, var likevel striden om de nye skolereformene som kom i 1860-åra. Haugianerne så det som viktig å bevare den nære tilknytningen mellom kirke, hjem og skole. Derfor reagerte mange av dem sterkt mot den sekulariseringen av barneskolen som nå var innledet. Reaksjonen rettet seg særlig mot at opplæringen i kristendomskunnskap måtte avgi plass til fordel for lærestoff med et sterkt nasjonalt preg, i en tid da skoleåret varte i bare ca. 12 uker.

Allerede i 1866 meldte en del haugianske foreldre i noen Vestfold-bygder barna sine ut av den offentlige skolen og begynte å drive sine egne skoler. Disse skolene fikk snart følge av flere, særlig i Vestfold og Telemark, men etter hvert også i enkelte andre fylker. Dermed kom foreldrene inn i en lang og hard konflikt med de offentlige skolemyndigheter, som ville tvinge dem til å bøye seg for de nye skolereformene. Men det betydde også en ny konflikt med kirken, siden prestene fortsatt hadde tilsyn med barneskolene og satt som formenn i skolestyrene.

Haugevennene hadde imidlertid ikke noe ønske om å bryte med den kirke de alltid hadde tilhørt. De forsøkte derfor å danne et samfunn med egne prester og lærere innenfor Den norske kirke. Da myndighetene ikke kunne godkjenne dette, så de seg til slutt tvunget til å danne et frittstående kirkesamfunn. Det nye kirkesamfunnet var uten tvil ment som et vern om både den skole og det vennsamfunn som de så som en umistelig åndelig arv. De fulgte her rådet som den haugianske lekmannshøvdingen Elling Eielsen flere år tidligere hadde gitt dem, nemlig å benytte seg av den frihet som de hadde fått gjennom

dissenterloven av 1845. Elling Eielsen hadde selv grunnlagt den evangelisk-lutherske kirken blant de norske immigrantene i Nord-Amerika, og haugevennene i Vestfold overtok også den kirkekonstitusjon som han hadde laget for denne kirken.

Kirkekonstitusjonen av 1872 inneholdt svært lite av retningslinjer for styre, økonomi, eiendomsforhold osv. Men den vitner om et våkent og troende lekfolks bankende hjerte for å bevare sann kristendom i lære og liv og føre den videre til kommende slekter. I knappe vendinger blir det gjort rede for grunner til at kirkesamfunnet blir dannet, bekjennelse, forkynnelse, forvaltning av sakramentene, preste- og eldstetjenesten, undervisning og oppdragelse, kall av skolelærere mv.

Konstitusjonen går også inn på kristenlivet hos den enkelte i form av formaninger og advarsler, foruten den praktiske oppfølgingen av dette, bl.a. slik: "De eldste skal ha tilsyn med alt i kirken, f.eks. medlemmenes daglige forhold og omstendigheter ..." Erfaring har vist at et så omfattende tilsynsansvar også lett kunne føre til misbruk, og det er derfor ikke fulgt opp i "Grunnregler for Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn". Men fortsatt har eldste og prester det tilsynsansvar som Guds ord tillegger kallet.

Grunnreglene har avløst den opprinnelige kirkekonstitusjonen. Det er vårt ønske at den omsorg og årvåkenhet som den gamle konstitusjonen gir uttrykk for, må få leve videre og bli praktisert på en åndelig sunn måte. Kirkekonstitusjonen av 1872 uttrykker det slik: "I dette som i alt annet er Den hellige skrift den eneste kilde hvorfra den sunne lærdom utflyter, især når Den hellige ånd kan få rom til å virke både i læreres og tilhøreres hjerter, så de blir Guds ord og hverandre underdanige i gudsfrykt, og hengitt til å elske hverandre innbyrdes av et rent hjerte."

GRUNNREGLER

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn

§ 1 BEKJENNELSE

1. Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn (DELK) bekjenner Jesus Kristus som Frelser og Herre, og bygger på Bibelen som Guds inspirerte, ufeilbare og troverdige ord og den overordnede norm og kilde for tro, lære og liv.
2. DELK holder følgende bekjennessskrifter for å være uttrykk for den rette forståelse av hovedpunktene i Bibelen:
 - De tre oldkirkelige trosbekjennelser: den apostoliske, den nikenske og den athanasianske
 - Den augsburgske konfesjon
 - Luthers lille katekisme
3. DELKs bekjennelse forplikter alle menigheter, tillitsvalgte, ansatte og medarbeidere ellers i DELK.

§ 2 FORMÅL

1. DELK vil være et kirkesamfunn bygget på den grunnvoll som er lagt – Herren Jesus Kristus selv – og som er forkynt av apostler, profeter og evangelister (1 Kor 3,10f; Ef 2,20 og 4,11). Vi vil være med på å utbre evangeliet både i nærmiljøet og helt til jordens ende for at mennesker kan komme til tro og bli frelst, og bli bevart hos Kristus (Mark 16,15; Apg. 1,8 og 13,47).
2. Dette gjøres gjennom forkynnelse og sakramentsforvaltning, gjennom diakoni og annet menighetsarbeid, drift av kristne skoler, og misjonsarbeid.

§ 3 STATUS

1. DELK er et registrert trossamfunn etter «Lov om tros- og livssynssamfunn». Kirkesamfunnet består av selvstendige menigheter.
2. Menighetene har en felles overbygning som framgår av grunnregler for DELK: Generalforsamlingen (§ 4), hovedstyret (§ 6), lærerådet (§ 7), samarbeidsrådet (§ 8) og felles eldsteråd (§ 14). Tilsynsmannen (§ 11) er tillagt tilsynsansvar for hele DELK. I tillegg har DELK en sentral administrasjon.
3. DELK eier og disponerer eiendeler og rettigheter som ikke tilhører menighetene, og hefter selv for sine forpliktelser.

§ 4 GENERALFORSAMLINGEN

1. Generelt

Generalforsamlingen er DELKs øverste organ. Ordinær generalforsamling holdes hvert tredje år. Ekstraordinær generalforsamling kan sammenkalles når et flertall av hovedstyrets, lærerådets eller samarbeidsrådets medlemmer eller tilsynsmannen ber om det.

2. Stemmerett

Samarbeidsrådets medlemmer, lærerådets medlemmer, hovedstyrets medlemmer og delegater valgt av menighetene møter på generalforsamlingen med tale-, forslags- og stemmerett.

Antall delegater fastsettes ut fra antall stemmeberettigede medlemmer i den enkelte menighet, jf. valgreglene. Delegatene velges med funksjonstid fram til neste ordinære generalforsamling.

3. Tale- og forslagsrett

Hovedstyrets sekretær, administrasjonsleder, skolekonsulenten, misjonssekretæren, leder DELK Ung, skolens rektorer, skolestyrelederne og lederen av skolerådet møter på generalforsamlingen med tale- og forslagsrett, men uten stemmerett, med mindre andre funksjoner gjør at de har stemmerett.

Eventuell talerett for andre enn representanter nevnt i § 4 punkt 2 og 3 bestemmes av generalforsamlingen.

4. Møterett

Generalforsamlingen er åpen for alle. Generalforsamlingen kan bestemme at hele eller deler av møtet skal være lukket.

5. Saksforberedelse

Forslag til saker som ønskes behandlet i generalforsamlingen, kan sendes til hovedstyret fra menigheter, grupper av medlemmer og enkeltmedlemmer i DELK. Slike forslag må være hovedstyret i hende senest tre måneder før generalforsamlingen. Hovedstyret fastsetter generalforsamlingens agenda og forbereder sakene.

Interpellasjoner må meldes tilsynsmannen senest to uker før generalforsamlingen.

Saksagenda og forslag til vedtak må være sendt delegatene senest en måned før generalforsamlingen.

6. Konstituering

Generalforsamlingen konstituerer seg under ledelse av hovedstyrets leder. Generalforsamlingen velger en dirigent, en visedirigent og to referenter. Minst én av dirigentene og minst én av referentene velges blant DELKs medlemmer som ikke er medlemmer av hovedstyret.

7. Mandat

Generalforsamlingen

- a) fastsetter eventuelle endringer i grunnregler for DELK.
- b) tar til orientering de siste to års årsberetninger og regnskaper fra hovedstyret.
- c) godkjenner toårsmeldingen fra hovedstyret.
- d) fastsetter regler for valg av hovedstyret, tilsynsmann, prester, eldste, delegater til generalforsamlingen, valgkomité og eventuelle andre komiteer og utvalg som generalforsamlingen finner behov for.
- e) fastsetter og definerer oppgaver for alle som er nevnt i § 4 punkt 7 d.
- f) velger medlemmer til valgkomiteen.
- g) behandler saker som hovedstyret legger fram for generalforsamlingen.
- h) velger hovedstyrets leder, nestleder og andre medlemmer til hovedstyret enn tilsynsmannen blant de nominerte kandidater. Personer som har forslagsrett i generalforsamlingen kan fremme benkeforslag på kandidater, herunder også til oppgaven som styreleder og nestleder. Alle kandidater må være spurt på forhånd og ha samtykket i å være kandidat. Først velges hovedstyrets leder og nestleder ved separate valg. Deretter velges de øvrige medlemmene. Til sist velges varamedlemmene.

8. Beslutningskrav

Generalforsamlingen er vedtaksdyktig når minst 50 % av de stemmeberettigede er til stede. Generalforsamlingen fatter sine vedtak ved alminnelig stemmeflertall. Ved stemmelikhet avgjør tilsynsmannens stemme. Endringer i grunnregler for DELK krever 2/3 stemmeflertall.

9. Protokoll

Generalforsamlingen fører protokoll over sine forhandlinger og vedtak. Interpellasjoner og svar vedlegges. Protokollen underskrives av generalforsamlingens valgte dirigent, visedirigent og referenter.

§ 5 VALGKOMITE

1. Valg

Valgkomiteen velges av generalforsamlingen. Medlemmene velges ved hver ordinære generalforsamling. Medlemmene velges blant DELKs regelmessig nattverdssøkende medlemmer som har fylt 18 år.

2. Valgperiode

Valgperioden for medlemmer i komiteen er tre år. Et medlem kan ikke ha sammenhengende tjeneste i mer enn ni år. Et medlem kan likevel gjenvelges for en ny periode hvis den sammenhengende tjenesten har vart i sju år.

3. Sammensetning

Valgkomiteen har sju medlemmer. Valgkomiteen sammensettes slik at DELKs geografiske utbredelse og virksomheter, alder og kjønn er best mulig representert. Til valgkomiteen kan det velges minst én prest og én eldste, som tilsynsmannen forespør. Tilsynsmannen er observatør i valgkomiteen. Valgkomiteen velger selv sin leder, nestleder og sekretær.

4. Mandat

- a) Valgkomiteen nominerer overfor generalforsamlingen kandidater til hovedstyret. Kandidatene må være spurt på forhånd og ha samtykket i å være kandidat.
- b) Valgkomiteen nominerer overfor generalforsamlingen kandidater til valgkomiteen etter forslag fra menighetene. Kandidatene må være spurt på forhånd og ha samtykket i å være kandidat.
- c) Forslag på kandidater til hovedstyret og valgkomiteen kan fremmes som benkeforslag i generalforsamlingen. Kandidatene må være spurt på forhånd og ha samtykket i å være kandidat.
- d) Øvrige oppgaver fastsettes av generalforsamlingen.

5. Beslutningskrav

Valgkomiteen er vedtaksdyktig når minst 50 % av de stemmeberettigede er til stede. Valgkomiteen fatter sine vedtak ved alminnelig stemmeflertall. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende.

§ 6 HOVEDSTYRET

1. Valg

Valgkomiteen nominerer kandidater til hovedstyret. Hovedstyret velges av generalforsamlingen. Medlemmene velges ved hver ordinære generalforsamling. Valget gjennomføres slik det er beskrevet i § 4 punkt 7 h. Tre varamedlemmer velges på hver ordinære generalforsamling. Medlemmer og varamedlemmer av hovedstyret velges blant DELKs regelmessig nattverdssøkende medlemmer som har fylt 18 år.

2. Valgperiode

Valgperioden for hovedstyrets medlemmer er tre år. Et styremedlem kan ikke ha sammenhengende tjeneste i mer enn ni år. Et styremedlem kan likevel gjenvelges for en ny periode hvis den sammenhengende tjenesten har vart i sju år. Varamedlemmer velges for tre år og kan gjenvelges.

3. Sammensetning

Hovedstyret har sju medlemmer: tilsynsmannen og seks valgte medlemmer. Tilsynsmannen er fast medlem i hovedstyret.

4. Møteleder

Dersom hovedstyrets leder og nestleder er fraværende, må hovedstyret velge møteleder ved møtestart.

5. Sekretær

Hovedstyret ansetter en sekretær. Sekretæren har tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett.

6. Mandat

Generelt

I. Hovedstyret har ansvar for organisering og forvaltning av DELKs virksomhet av økonomisk, administrativ og annen art, og som ikke er tillagt lærerådet, den enkelte menighet eller skole.

a) Generalforsamlingen

I. Hovedstyret framlegger regnskaper for DELK til orientering i generalforsamlingen.

II. Hovedstyret framlegger treårsmeldingen for godkjenning i generalforsamlingen. Treårsmeldingen skal inneholde en vurdering av DELKs åndelige, økonomiske og administrative stilling og drift. Den bør peke på utviklingstendenser, farer og problemer så vel som visjoner, håp, utfordringer, oppgaver

og planer. Hovedstyret har ansvar for å innhente vurderingene av åndelig art fra lærerådet. Hovedstyret skal selv gi vurderinger av økonomisk og administrativ art.

III. Hovedstyret forbereder øvrige saker for generalforsamlingen.

IV. Hovedstyret iverksetter vedtak som generalforsamlingen gjør.

b) Samarbeidsrådet

I. I saker som i vesentlig grad angår DELKs langsiktige utvikling og veivalg, skal hovedstyret på forhånd be om uttalelse fra samarbeidsrådet. Hovedstyret kan også be om uttalelse fra samarbeidsrådet i andre saker.

c) Lærerådet

I. Hovedstyret kan be om uttalelse fra lærerådet før hovedstyret fatter vedtak i en sak.

d) Menigheter

I. Hovedstyret har ansvaret for føring av menighetsoversikt og medlemsregister.

II. Hovedstyret beslutter – etter forslag fra samarbeidsrådet og uttalelse fra lærerådet – opptak av nye menigheter, og godkjenner vedtak i menighetsmøter om deling, sammenslåing eller nedleggelse av menigheter.

III. Hovedstyret avgjør med bindende virkning fordeling av eiendeler, rettigheter og forpliktelser ved deling av en menighet dersom det ikke oppnås enighet i de involverte menigheter.

e) Skoler

I. Hovedstyret kan gi anbefalinger til generalforsamlingene og styrene i DELKs skoler når det gjelder profil på, og organisering av, skolevirksomheten i DELK, og ellers i saker som angår skolenes langsiktige utvikling og veivalg.

f) Tjenester

I. Hovedstyret ansetter prester, misjonærer og andre som skal være direkte underlagt hovedstyret, og fastsetter lønns- og arbeidsvilkår for disse. Misjonærer skal på forhånd være kalt av lærerådet.

II. Hovedstyret kan innvilge permisjon for inntil to år. For tilsvarende periode og stilling kan hovedstyret ansette en person i vikariat.

III. Hovedstyret kan i ekstraordinære tilfeller konstituere personer til tjeneste som tilsynsman eller prest for inntil 6 måneder etter forslag fra henholdsvis lærerådet eller menighetens eldsteråd.

7. Beslutningskrav
Hovedstyret er vedtaksdyktig når minst 50 % av de stemmeberettigede er til stede. Hovedstyret fatter sine vedtak ved alminnelig stemmeflertall. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende.
8. Protokoll
Hovedstyret fører protokoll over sine forhandlinger og vedtak. Protokollen undertegnes av alle styremedlemmene.
9. Signaturretten
Tilsynsmannen og hovedstyrets leder i felleskap representerer DELK utad og undertegner på vegne av DELK. Dersom tilsynsmannen også er hovedstyrets leder, har tilsynsmannen og styrets nestleder i felleskap signaturretten.
10. Delegasjon til utvalg
Hovedstyret kan opprette utvalg til bestemte oppgaver. Utvalgets oppgaver, myndighet og funksjonstiden for utvalgets medlemmer må komme frem av skriftlig mandat.

§ 7 LÆRERÅDET

1. Valg
Før hvert valg av medlemmer til lærerådet nominerer en valgkomité bestående av tilsynsmannen, en eldste og en prest, kandidater til lærerådet. Disse velges for fire år av og blant felles eldsteråd. Lærerådet velges av felles eldsteråd, jf. § 14. Halvparten av medlemmene velges hvert annet år. Medlemmene i lærerådet velges blant nåværende eller tidligere menighetsprester og eldste som har sin aktive kirkegang i DELK, og som er eller har vært medlem av et eldsteråd i en DELK-menighet. Hovedstyret kan fastsette nærmere prosedyreregler om nominasjon og valg.
2. Valgperiode
Valgperioden for lærerådets medlemmer er fire år. Et lærerådsmedlem kan ikke ha sammenhengende tjeneste i mer enn åtte år.
3. Sammensetning
Lærerådet har ti medlemmer: tilsynsmannen, visetilsynsmannen og åtte valgte medlemmer hvorav fire skal være nåværende eller tidligere eldste. Tilsynsmannen og visetilsynsmannen er faste medlemmer i lærerådet.

4. Leder

Tilsyns mannen er leder av lærerådet. Visetilsyns mannen er lærerådets nestleder, jf. § 11 romertall II punkt 3. Dersom lærerådets leder og nestleder er fraværende, velges møteleder ved møtestart.

5. Sekretær

Lærerådet velger en sekretær med ansvar for å føre protokollen. Sekretæren har tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett, med mindre sekretæren er valgt blant lærerådets medlemmer.

6. Mandat

Lærerådet

- a) har læreansvaret i DELK og definerer selv hva som er læresaker. Lærerådet avgjør tolkning av Bibel og bekjennelsesskrifter med konsekvens for forkynnelse og praksis, liturgi, og andre saker av læremessig art.
- b) avgir uttalelse om læremessige forhold i saker som angår DELKs langsiktige utvikling og veivalg.
- c) avgir uttalelse i de saker som hovedstyret har oversendt eller fremmet.
- d) avgir uttalelse i saker som gjelder opptak av nye menigheter.
- e) kaller misjonærer.
- f) avgir høringsuttalelser ved rekruttering av prester, og bekrefter gjennom dette kandidatens kall til prestetjeneste i DELK.
- g) avgir uttalelse til generalforsamlingene og styrene i DELKs skoler i saker som gjelder vesentlige teologiske lærespørsmål, eller som på annen måte har betydning for den teologiske profil på skolevirksomheten i DELK.
- h) leverer til hovedstyret vurderinger av åndelig art til treårsmeldingen, jf. § 6 punkt 6 a II, for hovedstyrets ferdigstillelse av DELKS treårsmelding.
- i) kan overprøve hovedstyrets og generalforsamlingens beslutninger dersom lærerådet finner at saken er av læremessig art, med unntak for grunnregelendringer etter § 4 punkt 7 a og 8. Et slikt overprøvningsvedtak i lærerådet skal behandles i hovedstyret før det blir gyldig. Hovedstyret kan da enten godkjenne vedtaket eller sende det til avstemming i felles eldsteråd, jf. § 14. Slik overprøving i felles eldsteråd forutsetter minst 2/3 stemmeflertall.

7. Beslutningskrav

Lærerådet er vedtaksdyktig når minst sju medlemmer er til stede. Lærerådet fatter sine vedtak ved alminnelig stemmeflertall. Møteleder har dobbeltstemme. Vedtak som lærerådet fatter med mindre enn 2/3 stemmeflertall, er ikke gyldige før saken er

behandlet i ytterligere ett møte med minst to måneders mellomrom. Ved dissens om en sak er læresak eller ikke fra minst to medlemmer, avgjøres spørsmålet om saken er en læresak ved avstemming i felles eldsteråd.

Et vedtak i lærerådet skal behandles på nytt i felles eldsteråd dersom minst 1/3 av medlemmene i felles eldsteråd ber om det. Et vedtak i felles eldsteråd som divergerer fra lærerådets opprinnelige vedtak, krever minst 2/3 stemmeflertall for å være gyldig. Ved mindre enn 2/3 stemmeflertall blir lærerådets opprinnelige vedtak stående.

8. Protokoll

Lærerådet fører protokoll over sine forhandlinger og vedtak. Protokollen undertegnes av møteleder og to medlemmer valgt i møtet. Det skal komme frem av møteprotokollen hvorfor saken anses som læresak. Ved uenighet innen lærerådet om saken er en læresak eller ikke, skal også mindretallets begrunnelse framgå.

9. Delegasjon til utvalg

Lærerådet kan opprette utvalg for bestemte oppgaver innen lærerådets mandat. Utvalgets oppgaver, myndighet og funksjonstiden for utvalgets medlemmer skal komme frem av skriftlig mandat. Myndighet til å avgjøre læresaker kan ikke delegeres.

§ 8 SAMARBEIDSRÅDET

1. *Generelt*

Samarbeidsrådet er et rådgivende organ for tilsynsmannen, hovedstyret, lærerådet, menighetene og andre virksomheter og sentrale funksjoner i DELK. Samarbeidsrådets formål er å bidra til godt forankrede vedtak og godt samarbeid i alle deler av DELK. Samarbeidsrådet skal settes sammen slik at det er mest mulig representativt for DELKs stemmeberettigede medlemmer. Samarbeidsrådet møtes etter behov, normalt med ett fysisk møte pr år. Tilsynsmannen kaller samarbeidsrådet til møter.

2. *Valg*

Samarbeidsrådets representanter fra menighetene velges slik: Én representant velges av og blant eldsterådets medlemmer. I menigheter hvor eldsterådet ikke fungerer som menighetsstyre, jf. § 9 punkt 4 siste ledd, velges én representant av og blant menighetsstyrets medlemmer. Samarbeidsrådets representanter fra menighetene velges ellers av menighetsmøtet i den enkelte menighet, etter innstilling fra menighetens valgkomité. Representant for prestene velges av og blant DELKs menighetsprester.

Representant for diakonene velges av og blant DELKs vigslede diakoner.

Menighetene bør helst ha representanter med menighetstjeneste som gir innflytelse på menighetens liv og virksomhet for eksempel ved å være medlem av menighetsstyret. Det bør også tilstrebes at begge kjønn er representert.

3. *Valgperiode*

Valgperioden for samarbeidsrådets valgte medlemmer besluttes av den enkelte menighet. Valgperioden kan være ulik for representanter fra samme menighet.

4. *Sammensetning*

Samarbeidsrådet har følgende sammensetning: Tilsynsmannen, leder og nestleder i hovedstyret, skolerådsleder, representant for prestene, representant for diakonene, representant for andre ansatte i sentral administrasjon og menigheter, og to til fire representanter fra den enkelte menighet avhengig av antall stemmeberettigede medlemmer i menigheten.

Menigheter med over 120 stemmeberettigede medlemmer velger i alt fire representanter, menigheter med fra 51 til 120 stemmeberettigede medlemmer velger i alt tre representanter, og menigheter med 50 stemmeberettigede medlemmer og mindre velger i alt to representanter.

Administrasjonsleder, skolekonsulent, misjonssekretær og leder DELK Ung møter med tale- og forslagsrett, men uten stemmerett, med mindre andre funksjoner gjør at de har stemmerett.

5. *Leder*

Tilsynsmannen er leder av samarbeidsrådet. Hovedstyreleder er samarbeidsrådets nestleder. Dersom samarbeidsrådets leder og nestleder er fraværende, velges møteleder ved møtestart.

6. *Sekretær*

Samarbeidsrådet velger en sekretær med ansvar for å føre protokollen. Sekretæren har tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett, med mindre sekretæren er valgt blant samarbeidsrådets medlemmer.

7. *Mandat*

Samarbeidsrådet

- a) avgir uttalelse i saker som angår DELKs langsiktige utvikling og veivalg.
- b) avgir uttalelse i vesentlige saker som gjelder flere menigheter eller virksomheter eller på annen måte er vesentlige for DELK.

- c) avgir uttalelse i de saker som hovedstyret, tilsynsmannen eller lærerådet har oversendt eller fremmet.
 - d) foreslår opptak av nye menigheter overfor hovedstyret etter at lærerådet har avgitt uttalelse.
 - e) kan kreve ekstraordinær generalforsamling sammenkalt, jf. § 4 punkt 1.
8. *Beslutningskrav*
Samarbeidsrådet er vedtaksdyktig når minst 50 % av de stemmeberettigede er til stede. Samarbeidsrådet fatter sine vedtak ved alminnelig stemmeflertall. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende.
9. *Protokoll*
Samarbeidsrådet fører protokoll over sine forhandlinger og vedtak. Protokollen undertegnes av møteleder og to medlemmer valgt i møtet.

§ 9 MENIGHET

1. *Menigheter og medlemskap i DELK*
DELK består av lokale menigheter. Menighetenes navn skal inneholde et stedsnavn etterfulgt av kirkesamfunnets navn. Den enkelte menighet har selv ansvar for å organisere og drive sin virksomhet i tråd med grunnregler for DELK. Hver menighet er et selvstendig rettssubjekt, jf. § 3 punkt 1 og 3. Medlemskap i DELK gis ved dåp i DELK eller ved skriftlig innmelding. Ved skriftlig innmelding må vedkommende være døpt og ha gitt sin tilslutning til DELKs bekjennelse, jf. § 1. Medlemskapet i DELK varer til det gis skriftlig utmelding.
2. *Organisering*
Menighetsmøtet er menighetens øverste organ.

Menigheten velger blant sine medlemmer personer til å ta seg av åndelige og praktiske oppgaver, herunder eldste, medlemmer til menighetsstyret, delegater til generalforsamlingen, delegater til samarbeidsrådet, personer til diakonitjeneste, skolestyrerepresentanter, m.fl. Fastsetting av menighetens antall stemmeberettigede medlemmer skjer pr. 31.12 hvert år. Det danner grunnlag for valg av delegater til generalforsamlingen, antall representanter til samarbeidsrådet og antall eldste. Menighetens eldste og prest utgjør menighetens eldsteråd.

3. Menighetsmøtet

a) Generelt

Menighetsmøtet fatter vedtak innenfor de rammer som følger av grunnregler for DELK, vedtak på generalforsamlingen og i hovedstyret. Menigheten avholder ordinært menighetsmøte hvert år. Ekstraordinært menighetsmøte kan sammenkalles dersom det blir vedtatt i et menighetsmøte, eller hvis menighetsstyret eller eldsterådet ber om det.

b) Saksforberedelse

Ordinært menighetsmøte kunngjøres i menigheten senest fire uker i forkant. Saksliste må foreligge senest to uker før møtet. Forslag til saker bør være menighetsstyret i hende tre uker før møtet for nødvendig forberedelse. Saker kan også fremmes i møtet, men fullstendig behandling kan da ikke forventes. Ekstraordinært menighetsmøte kan i særlige tilfeller innkalles på kortere varsel.

c) Mandat

Menighetsmøtet

- I. velger møteleder
- II. godkjenner årsberetning og revisorgodkjent årsregnskap for menigheten
- III. behandler budsjett og andre saker som menighetsstyret legger fram for menighetsmøtet
- IV. behandler saker som tas opp av ett eller flere medlemmer
- V. foreslår overfor generalforsamlingens valgkomité personer til hovedstyret, jf. § 5 punkt 4 a
- VI. foreslår overfor generalforsamlingens valgkomité personer til valgkomiteen, jf. § 5 punkt 4 b
- VII. fastsetter vedtekter for menigheten i samsvar med DELKs grunnregler
- VIII. velger medlemmer til menighetens valgkomite
- IX. velger leder, nestleder og andre medlemmer til menighetsstyret
- X. velger representanter til samarbeidsrådet, jf. § 8 punkt 2 og 4.
- XI. fastsetter regler for valg av medlemmer til menighetsstyret, valgkomiteen, styret for menighetens skole og barnehage og representanter til samarbeidsrådet.
- XII. beslutter etablering eller avvikling av menighetens virksomheter
- XIII. fatter vedtak om eventuell deling, sammenslåing eller nedleggelse av menigheten som endelig godkjennes av hovedstyret, jf. § 6 punkt 6 d II

- d) Møterett, talerett, forslagsrett og stemmerett
Menighetsmøtet er åpent for alle medlemmer i menigheten. Alle medlemmene har tale- og forslagsrett. Alle regelmessig nattverdssøkende medlemmer som er fylt 18 år innen årets utgang, har stemmerett. Etter menighetsstyrets bestemmelse kan menighetsmøtet også være åpent for andre enn medlemmer i DELK, med mindre menighetsmøtet bestemmer at hele eller deler av møtet skal være lukket. Andre enn medlemmer kan gis møte- og talerett, men ikke forslags- og stemmerett.
- e) Beslutningskrav
Menighetsmøtet fatter sine vedtak ved alminnelig stemmeflertall. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende. Vedtak som nevnt i § 9 punkt 3 c XIII krever at minst 50 % av de stemmeberettigede er til stede, og 2/3 stemmeflertall.
- f) Protokoll
Menighetsmøtet fører protokoll over sine forhandlinger og vedtak. Protokollen underskrives av menighetsmøtets valgte møteleder og ett medlem valgt av menighetsmøtet.

4. Menighetsstyret

Menighetsstyret har ansvar for organisering og forvaltning av menighetens virksomhet av økonomisk, administrativ og annen art. Unntatt fra dette er saker av åndelig karakter som er eldsterådets ansvar, jf. § 9 punkt 6, § 12 punkt 3 og § 13 punkt 3. Menighetsstyret representerer menigheten utad i spørsmål som gjelder dets ansvarsområde, og undertegner på vegne av menigheten. Menighetsstyret skal ha en leder og en nestleder og ellers så mange medlemmer som menighetsmøtet bestemmer. Minst ett av eldsterådets medlemmer skal være med i menighetsstyret. Medlemmer og varamedlemmer, samt leder og nestleder velges av menighetsmøtet blant DELKs regelmessig nattverdssøkende medlemmer som har fylt 18 år.

Menighetsmøtet kan bestemme at menighetsstyret består av menighetens eldsteråd.

5. Menighetsstyrets mandat

Menighetsstyret

- a) driver menighetens virksomhet etter de retningslinjer generalforsamlingen, hovedstyret, lærerådet og menighetsmøtet har fastsatt.
- b) har ansvar for å forberede saker for menighetsmøtet.
- c) har ansvar for å legge fram menighetens årsberetning. Årsberetningen skal inneholde eldsterådets vurdering av

menighetens åndelige situasjon og menighetsstyrets vurdering av den økonomiske og administrative stilling og drift. Den bør peke på utviklingstendenser, farer og problemer så vel som visjoner, håp, utfordringer, oppgaver og planer.

6. Eldsterådets mandat

Eldsterådet har hyrdeansvaret i menigheten og ansvaret for saker av åndelig karakter, jf. §§ 12 og 13, og definerer selv hvilke saker som hører inn under dette ansvaret.

7. Signaturrett

Menighetsstyret representerer menigheten utad og undertegner på vegne av menigheten. Dersom menighetens eldsteråd består av bare ett medlem, og samtidig er menighetsstyre, har denne og et annet myndig medlem valgt av menighetsmøtet signaturretten i fellesskap. Ved transaksjoner til en verdi av mer enn 25 % av menighetens bokførte egenkapital i henhold til sist godkjente regnskap, skal hovedstyret orienteres før bindende transaksjon inngås, med mindre bokført egenkapital er mindre enn 400.000 kr.

8. Delegasjon til utvalg

Menighetsmøtet kan opprette utvalg til bestemte oppgaver for menigheten. Utvalgets oppgaver, myndighet og funksjonstiden for utvalgets medlemmer må komme frem av skriftlig mandat.

9. Samarbeid mellom menigheter i DELK

Flere menigheter som ønsker å behandle saker i fellesskap, kan inngå avtale om å opprette et felles utvalg til bestemte oppgaver. Slik avtale skal være skriftlig og må angi utvalgets oppgaver og myndighet. Avtalen skal være godkjent av menighetsmøtene i de involverte menigheter. Utvalget kan fatte vedtak i saker som ligger innenfor avtalens rammer. Utvalget rapporterer årlig til menighetsmøtene i hver av de samarbeidende menighetene. Hver menighet kan gjennom vedtak i et menighetsmøte tre ut av en slik avtale.

§ 10 NYETABLERING, OPPTAK, DELING, SAMMENSLÅING OG NEDLEGGELSE. FORDELING AV EIENDELER.

1. Nye menigheter

Nyetablering eller opptak av enhet som DELK-menighet må godkjennes av hovedstyret etter forslag fra samarbeidsrådet og uttalelse fra lærerådet, jf. § 6 punkt 6 d II, § 7 punkt 6 d og § 8 punkt 7 d.

2. Deling og sammenslåing av menigheter

Menighetsmøtet kan fatte vedtak om eventuell deling av menigheten eller sammenslåing med andre menigheter, jf. § 9 punkt 3 c XIII og punkt 3 e. Slikt vedtak må godkjennes av hovedstyret, jf. § 6 punkt 6 d II.

Ved deling av en menighet fordeles eiendeler, rettigheter og forpliktelser i forhold til antall stemmeberettigede medlemmer i de nye menighetene.

Ved sammenslåing av to eller flere menigheter slås eiendeler, rettigheter og forpliktelser sammen.

3. Nedleggelse av menigheter

Menighetsmøtet kan fatte vedtak om nedleggelse av egen menighet, jf. § 9 punkt 3 c XIII og punkt 3 e. Slikt vedtak må godkjennes av hovedstyret, jf. § 6 punkt 6 c III.

Ved nedleggelse av en menighet overføres menighetens eiendeler, rettigheter og forpliktelser til DELK.

Grupper av medlemmer eller enkeltmedlemmer har ikke krav på noen andel av eiendeler og/eller rettigheter som tilhører DELK eller en eller flere menigheter

4. Nedleggelse av DELK

Generalforsamlingen kan fatte vedtak om avviking av DELK. Slikt vedtak krever at minst 50 % av de stemmeberettigede er til stede, og 2/3 stemmeflertall.

Ved avviking av DELK fordeles eiendeler, rettigheter og forpliktelser på menighetene i forhold til antall stemmeberettigede medlemmer i hver menighet.

§ 11 TILSYNSMANN, VISETILSYNSMANN

I TILSYNSMANN

1. Valg

Tilsynsmannen velges etter gjeldende «Regler for valg av tilsynsmann» fastsatt av generalforsamlingen.

2. Valgperiode

Tilsynsmannens funksjonstid er fem år. Han kan gjenvelges for en ny valgperiode. Etter et opphold på minst fem år er han igjen valgbar for én valgperiode.

3. Mandat

Tilsynsmannen er tillagt

- a) åndelig tilsynsansvar for DELK
- b) åndelig lederskap for prestene, diakonene, de eldste og øvrige forkynnere
- c) administrativt lederansvar for DELK

II VISETILSYNSMANN

1. Valg

Visetilsynsmannen velges av felles eldsteråd, etter nominasjon av valgkomiteen for lærerådet, jf. § 7 punkt 1, blant DELKs prester i tjeneste.

2. Valgperiode

Visetilsynsmannens funksjonstid er fem år. Han kan gjenvelges for en ny valgperiode.

3. Mandat

Visetilsynsmannen er stedfortreder for tilsynsmannen, nestleder i lærerådet og ivaretar ellers alle hans funksjoner i tilsynsmannens fravær.

4. Vara for visetilsynsmannen

Felles eldsteråd velger også en vara for visetilsynsmannen blant DELKs prester i tjeneste. Funksjonstid for visetilsynsmannens vara er fem år. Han kan gjenvelges for en ny periode.

§ 12 PRESTER

1. Valg

Presten velges etter gjeldende «Prosedyre for rekruttering av prest og endring av prestestilling» fastsatt av generalforsamlingen.

2. Valgperiode

Den som velges til prest, har funksjonstid frem til arbeidsavtalens opphør.

3. Mandat

Presten i den enkelte menighet har sammen med de eldste hyrde- og lederansvaret i menigheten, i den grad lederansvaret ikke er tillagt menighetsstyret, jf. § 9 punkt 4 og 5 og § 9 punkt 6.

Prestens primære oppgaver i henhold til sin ordinasjonsforpliktelse er

- a) å forkynne Guds ord

- b) å undervise i den kristne tro
- c) å forvalte sakramentene
- d) å øve sjelesorg
- e) å betjene sin menighet og dens virksomheter

§ 13 ELDSTE

1. Valg

Eldste velges etter gjeldende «Regler for valg av eldste» fastsatt av generalforsamlingen.

2. Valgperiode

Funksjonstid for eldste er fem år. Vedkommende gis anledning til å begrense sin periode til tre år. Han kan gjenvelges for en ny tjenesteperiode.

3. Mandat

De eldste har, sammen med menighetens prest, hyrde- og lederansvaret i menigheten, i den grad lederansvaret ikke er tillagt menighetsstyret, jf. § 9 punkt 4 og 5 og § 9 punkt 6. Sammen med presten utgjør de eldste menighetens eldsteråd, jf. § 9 punkt 6.

4. Antall eldste

a) Menigheter med

- 1–30 stemmeberettigede medlemmer velger en eldste
- 31–120 stemmeberettigede medlemmer velger to eldste
- 121 eller flere stemmeberettigede medlemmer velger tre eldste

b) Menighetsmøtet kan med 2/3 stemmeflertall beslutte å ha flere eller færre eldste. Antall menighetsprester og eldste som representerer menigheten i felles eldsteråd, skal likevel ikke være flere enn det som framgår av § 14.

c) Dersom antall stemmeberettigede medlemmer i en menighet endres med konsekvens for det antall eldste som menigheten kan velge, og for antall representanter i felles eldsteråd, foretas ingen justering før første endte valgperiode, med mindre menighetsmøtet bestemmer noe annet.

§ 14 FELLES ELDSTERÅD

1. Felles eldsteråd består av representanter fra eldsterådene i alle menighetene samt tilsynsmannen. Menigheten er representert med det antall som tilsvarer antall eldste i henhold til § 13, punkt 4 a), pluss én. Representantene til felles eldsteråd velges av menighetens eldsteråd.
2. Felles eldsteråd fatter sine vedtak ved alminnelig stemmeflertall, med mindre annet er bestemt. Ved stemmelikhet er tilsynsmannens stemme avgjørende.
3. Felles eldsteråd trer sammen ved behov, jf. § 7 punkt 1, 6 i og 7, og § 11 romertall II punkt 1 og 4.
4. Tilsynsmannen er leder av felles eldsteråd og innkaller til møter. Visetilsynsmannen er rådets nestleder. Rådet velger en sekretær med ansvar for å føre protokollen. Sekretæren har tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett, med mindre sekretæren er valgt blant rådets medlemmer.

DELKs BEKJENNELSE OG GRUNNSYN

Utdypende kommentar og aktualisering

1. Fra trosbekjennelsen

Gud Fader er himmelens og jordens skaper og oppholder.

Gud har skapt mennesket i sitt bilde for at det skal tilbe, ære og tjene ham. Menneskelivet er derfor ukrenkelig fra unnfangelsen og til en naturlig død. Gud har betrodd menneskene ansvaret for å forvalte skaperverket.

Ved syndefallet ble mennesket en fallen skapning, og er dømt til evig fortapelse om det forblir i denne tilstand. Mennesket er uten mulighet til å frelse seg selv, og djevelen, Guds motstander, arbeider for å holde menneskene fast i denne fortapte tilstand.

Jesus Kristus er sann Gud og sant menneske.

Jesu stedfortredende forsoningsverk gjennom hans liv, død og oppstandelse er menneskets eneste frelsesgrunn. Gjennom evangeliet kalles menneskene til å omvende seg og ta imot Jesus Kristus som sin Frelser og Herre. Ved troen på ham får de nåde, syndenes forlatelse og kraft til et nytt liv.

Den hellige ånd er sann Gud.

Åndens gjerning er å lede mennesket til tro på Jesus Kristus og til et liv i samfunn med ham. Åndens utrustning og nådegaver er en forutsetning for at det nye livet skal kunne leves etter Guds gode vilje både overfor Gud, blant våre medmennesker og i samfunnslivet.

2. Fra Bibelens dåps- og misjonsbefaling

Kristen dåp forutsetter opplæring. Ansvaret for undervisningen i den kristne tro ligger hos kirken og foreldrene, og skal utøves i hjem og kirke. Vi ønsker å ta dette ansvaret på alvor gjennom å drive kristne grunnskoler, hvor all undervisning og oppdragelse er i samsvar med Guds Ord.

Befalingen om å bringe budskapet om frelse i Jesus Kristus ut i all verden ønsker vi å virkeliggjøre gjennom et aktivt evangeliserings- og misjonsarbeid for å nå de unådde både i vårt eget land og i andre deler av verden. Fordi vi er en del av den verdensvide kirke, og fordi de kristne utfordres av Guds Ord til å være ett, ønsker vi også å gjøre dette i et samarbeid med andre bibeltroende kristne, i den hensikt å nå flest mulig med evangeliet.

3. **Fra den pietistiske og haugianske arv**

Guds Ord, dåpen og nattverden må føre til et nytt, hellig liv, og ikke bare til en forstandsmessig erkjennelse av troen.

- De troende utfordres til en enkel livsførsel i hjem, arbeid og tjeneste i et samfunn preget av sterk materialisme.
- Sammen med forkynnelsen av evangeliets frigjørende kraft må også Guds gode bud og vilje forkynnes som en god veiviser for det kristne livet.
- En styrking av det åndelige fellesskap blant de troende er viktig i en tid preget av mye splittelse og oppløsning.
- Et aktivt evangeliseringsansvar og et kristent samfunnsengasjement er begge deler en utfordring og et ansvar for de kristne enkeltvis og for den troende menighet. Det er viktig at de kristne bevisstgjøres på sitt ansvar for å ta vare på Bibelens lære. Kirken trenger et myndig lekfolk som kan gjenreise den kristne frimodighet i møte med tanker og holdninger i en sekularisert verden.

4. **Om troskap mot Bibelens autoritet**

DELK vil ta avstand fra all lære som ikke holder fast ved Bibelens helhetlige budskap. Vi vil ikke skille mellom det i Bibelen som er Guds åpenbaringsord, og det som mange i dag anser som menneskelige tanker og tilføyelser.

- Vi fastholder at alle skrifter i Det nye testamentet, også apostlenes brev, har likeverdig autoritet når det gjelder undervisning i kristen tro og kristent liv.
- Vi fastholder Bibelens undervisning om samliv og ekteskap, og avviser homofilt samliv.
- Vi holder også fast ved den bibelske lære om en nådegavehusholdning hvor hyrde- og lærefunksjonen i menigheten er tillagt menn. Samtidig understrekes nødvendigheten av at både kvinners og menns nådegaver og utrustning tas i bruk i den kristne menighet.
- En kirke som slik vil ivareta Bibelens autoritet, kan ikke inngå i frivillig samarbeid med dem som fornekte deler av Bibelen, eller på andre måter bryter ned tilliten til den.